Biebrzański
Park Narodowy

W trosce o bagna i ludzi

Osowiec-Twierdza 8 | 19-110 Goniądz | tel. (0 85) 738 30 00 | fax. (0 85) 738 30 21 | www.biebrza.org.pl | e-mail: sekretariat@biebrza.org.pl

KONKURS WIEDZY O BIEBRZAŃSKIM PARKU NARODOWYM **TEST A**

XXXI edycja, Osowiec-Twierdza, 28 maja 2026

ODPOWIEDZI TEST A

Uzupełnij lub wybierz TYLKO JEDNĄ prawidłową odpowiedź. Prawidłową odpowiedź otocz kółkiem, np.: ©
Jeśli chcesz poprawić odpowiedź: najpierw poproś osobę z komisji, w jej obecności przekreśl i zaznacz ponownie właściwą odpowiedź.
Czas na rozwiązanie testu: 45 min.
Maksymalna liczba punktów do zdobycia: 60.

1. Rok 2026 w Biebrzański Park Narodowy jest obchodzony pod hasłem: (2 pkt)
A. „Rok Krajobrazu"
B. „Rok Ochrony Zasobów Wodnych"
C. „100 lat ochrony Czerwonego Bagna"

2. Wskaż prawidłową definicję torfu. (2 pkt)
A. Torf to skała osadowa powstała z minerałów i piasku.
B. Torf to martwe szczątki roślin, które nie uległy całkowitemu rozkładowi w warunkach beztlenowych torfowiska.
C. Torf to rodzaj gliny, który magazynuje wodę, ale nie węgiel ani azot.
D. Torf to substancja chemiczna wytwarzana przez bakterie i grzyby w mokradłach.

3. Które z działań Biebrzańskiego Parku Narodowego mają na celu ochronę zasobów wodnych torfowisk? Wskaż prawidłową odpowiedź. (2 pkt)
A. Budowa zastawek i progów, pozostawienie starych rowów do naturalnego zarośnięcia, odtwarzanie naturalnej sieci hydrograficznej oraz ochrona roślinności przy brzegach cieków.
B. Pogłębianie wszystkich rowów w celu przyspieszenia przepływu wody.
C. Usuwanie roślinności przy brzegach cieków, aby przyspieszyć przepływ wody.
D. Zamiana naturalnych cieków na kanały betonowe w całej dolinie.

4. Pożary i wypalanie traw mają wpływ na ekosystemy. Wskaż, które z poniższych stwierdzeń najlepiej opisuje te skutki. (2 pkt)
A. Pożary i wypalanie traw oczyszczają teren oraz zwiększają liczbę zwierząt w lesie.
B. Pożary i wypalanie traw prowadzą do zniszczenia siedlisk, zanieczyszczenia powietrza, utraty roślin i zwierząt oraz zmniejszenia różnorodności biologicznej.
C. Pożary i wypalanie traw nie mają wpływu na rośliny ani zwierzęta, jeśli są krótkotrwałe.
D. Pożary i wypalanie traw są korzystne, ponieważ przyspieszają rozwój nowych roślin.

Biebrzański Park Narodowy

5. Jakie są skutki suszy hydrologicznej? Wskaż <u>prawidłową</u> odpowiedź. **(2 pkt)**

A. Wzrost liczebności ptaków, płazów i ryb oraz poprawa jakości torfu.

B. Spadek liczebności ptaków, płazów i ryb, przekształcenie szaty roślinnej, proces murszenia torfu oraz wzrost zagrożenia pożarowego.

C. Brak wpływu na ekosystem torfowisk, ponieważ woda w torfie zawsze pozostaje w wystarczającej ilości.

D. Susza powoduje jedynie wzrost temperatury powietrza, bez wpływu na rośliny i zwierzęta.

6. Która informacja o ptaku batalionie jest <u>fałszywa?</u> **(1 pkt)**

A. Samce batalionów w czasie godów mają barwne kryzy z piór.

B. Wszystkie bataliony mają identyczne upierzenie godowe.

C. Bataliony wracają wiosną z zimowisk w Afryce.

D. Dawniej batalion był nazywany „dziwoptakiem".

7. Rozpoznaj ptaki. Podpisz je poprawnie, wybierając właściwą nazwę spośród podanych: puchacz, kulik wielki, rycyk, puszczyk, wodniczka, pliszka cytrynowa. **(maks. 3 pkt)**

1…… **rycyk** ……

2……**wodniczka**……

3…… **puchacz** ……

8. Dzięcioł białogrzbiety, orlik grubodzioby, samotnik to ptaki gnieżdżące się: (1 pkt)

A. w krajobrazie rolniczym
B. w podmokłych lasach
C. na ziemi

9. Czyj to trop? Wskaż <u>prawidłową</u> odpowiedź. (2 pkt)

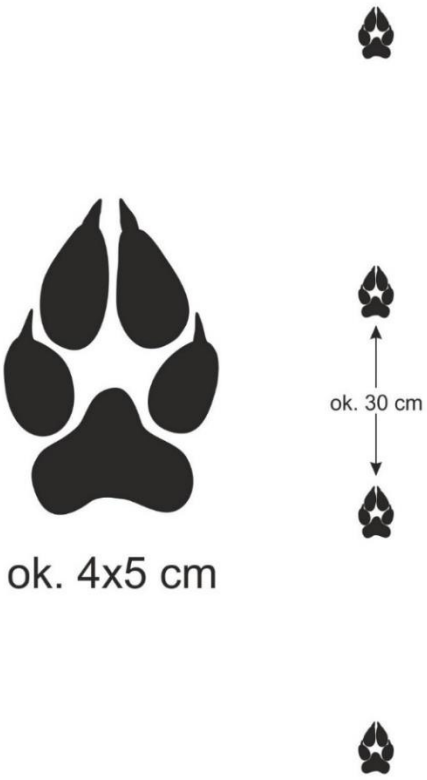

A. Kuny leśnej
B. Borsuka europejskiego
C. Lisa rudego

10. Które zdanie dotyczące biebrzańskich łosi jest <u>fałszywe</u>? (2 pkt)

A. Łosie żyją na terenach bagiennych i w borach sosnowych.
B. Łosie żywią się m.in. pędami i gałązkami drzew oraz krzewów, a także roślinnością wodną.
C. Łosie są dobrymi pływakami i potrafią pokonywać rzeki oraz rozlewiska.
D. Biebrzańska populacja łosi jest obecnie jedną z mniej licznych w Polsce.

Biebrzański
Park Narodowy

11. Ryjówka aksamitna to? Wskaż <u>prawidłową</u> odpowiedź. **(2 pkt)**

A. Gryzoń z rodziny myszowatych, aktywny głównie nocą i odżywiający się roślinami.

B. Ssak owadożerny, który mimo mysiego wyglądu nie należy do gryzoni.

C. Mały gryzoń żyjący w środowisku wodnym, przystosowany do pływania.

12. Co powinieneś zrobić, jeśli znajdziesz młodego ptaka na ziemi? **(1 pkt)**

A. Zabrać go do domu.

B. Sprawdzić, czy rodzice są w pobliżu.

C. Nakarmić go.

13. Rozpoznaj motyle. Podpisz je poprawnie, wybierając właściwą nazwę spośród podanych: wstęgówka bagienka, rojnik morfeusz, niepylak mnemozyna, przeplatka maturna. (maks. 3 pkt)

1……niepylak mnemozyna …… **2…… wstęgówka bagienka**

3…… rojnik morfeusz ……

14. Rozpoznaj rośliny. Podpisz je poprawnie, wybierając właściwą nazwę spośród podanych: bobrek trójlistkowy, wełnianka pochwowata, knieć błotna, modrzewnica zwyczajna. (maks. 3 pkt)

1…… modrzewnica zwyczajna ……

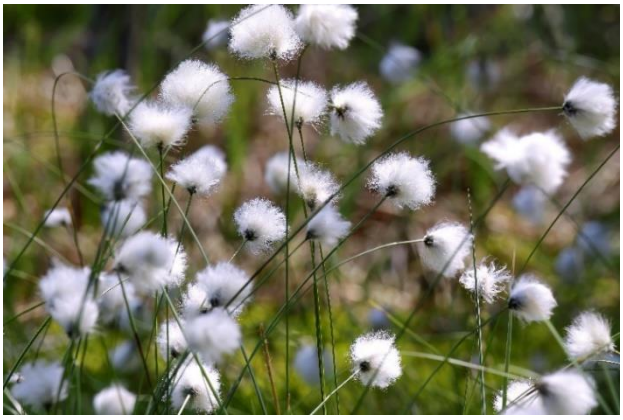

2…… wełnianka pochwowata ……

3…… knieć błotna ……

Biebrzański
Park Narodowy

15. Rozpoznaj płazy. Prawidłowo je podpisz, wybierając właściwa nazwę spośród podanych: żaba moczarowa, kumak nizinny, ropucha zielona, rzekotka drzewna. (maks. 3 pkt)

1…… kumak nizinny ……

2…… żaba moczarowa ……

3…… rzekotka drzewna ……

16. Które zdanie o porostach jest <u>prawdziwe?</u> (2 pkt.)
A. Porosty mogą żyć wyłącznie w wodzie.
B. Grzyb w poroście przeprowadza fotosyntezę.
C. Porosty potrafią żyć na trudnych podłożach, takich jak beton i piasek.
D. Porosty są zaliczane wyłącznie do królestwa roślin.

17. Która cecha geofitów wiosennych umożliwia im przetrwanie niekorzystnych warunków środowiska oraz szybki rozwój wczesną wiosną? (2 pkt.)
A. Wytwarzanie bardzo dużych liści latem.
B. Gromadzenie substancji zapasowych w podziemnych organach, takich jak cebulki, kłącza i korzenie.
C. Zdolność do życia wyłącznie na suchych terenach stepowych.
D. Kwitnienie dopiero po pełnym rozwoju liści drzew.

18. Każdy z fortów twierdzy Osowiec ma przyporządkowany numer (cyfrę rzymską). Wstaw obok nazwy fortu odpowiednią cyfrę: I, II, III lub IV. (max 4 pkt)
A. „Zarzeczny" – Fort ……II……
B. „Szwedzki" – Fort ……III……..
C. „Centralny" – Fort ……I……..
D. „Nowy" – Fort ……IV……..

19. Na jakich zasadach można poruszać się po Biebrzański Park Narodowy? Wskaż <u>prawidłową</u> odpowiedź. (2 pkt)
A. Od świtu do zmierzchu, przestrzegając zasad ochrony przyrody i poruszając się po wyznaczonych szlakach.
B. Przez całą dobę; do parku można wejść jedynie z przewodnikiem.
C. Wiosną i latem przez całą dobę, spacerując wyłącznie po szlakach turystycznych.

20. W którym basenie Biebrzy znajdują się podane miejsca? (maks. 3 pkt)
W wykropkowane miejsce wpisz cyfrę: 1, 2 lub 3.

Ścieżka edukacyjna „Długa Luka" …3….	1. Basen Górny
Ścieżka edukacyjna „Las Trzyrzeczki" …1….	2. Basen Środkowy
Ścieżka edukacyjna „Czerwone Bagno" …2….	3. Basen Dolny

21. Co to jest niewód? (2 pkt)
A. Rodzaj pułapki z gałązek leszczyny i wierzby, używanej zimą do łowienia ryb.
B. Sieć ciągniona, złożona z dwóch skrzydeł i worka (kutla), używana do połowu ryb.
C. Narzędzie zakończone żelaznymi widełkami, służące do nakłuwania ryb.

22. Od czego wywodzi się nazwa rzeki Biebrza? (2 pkt)
A. Od słowa oznaczającego bobra.
B. Od nazwy bagien występujących w dolinie rzeki.
C. Od dawnej nazwy łodzi używanej przez rybaków.

23. Która z poniższych informacji o tkaninie dwuosnowowej z Janowa (powiat sokólski) jest <u>fałszywa</u> ? (2 pkt)

A. Tkanina dwuosnowowa powstaje przy użyciu dwóch osnów i dwóch wątków. Może być dwustronna, a jedna strona jest kolorystycznym odwróceniem drugiej.
B. Wykonuje się ją z jednej osnowy i jednego wątku.
C. Wzory na tkaninie mogą mieć charakter geometryczny lub figuralny i często nawiązują do życia na wsi.
D. Tkaniny dwuosnowowe są wytwarzane z wełny pochodzącej z Podhala.

24. W latach 50. XIX wieku carskie władze osadzały w okolicach Czerwonego Bagna skazanych na zesłanie. Na śródbagiennych wzniesieniach powstała rozległa wieś. Wskaż prawidłową nazwę wsi. (2 pkt)

A. Grzędy
B. Gugny
C. Grabowo

Biebrzański
Park Narodowy

25. Jakie strefy roślinności występują kolejno w poprzek doliny Biebrzy, przechodząc od zbiornika wodnego do suchszego terenu? **Przyporządkuj strefy do numerów 1–8** **(maks. 8 pkt)**

2	6	8	3	1	7	5	4
strefa szuwarów	strefa zarośli wierzbowych	strefa borów	strefa turzycowisk	strefa roślinności wodnej	strefa olsów	strefa mechowisk	strefa turzycowisk trawiastych i mszystych

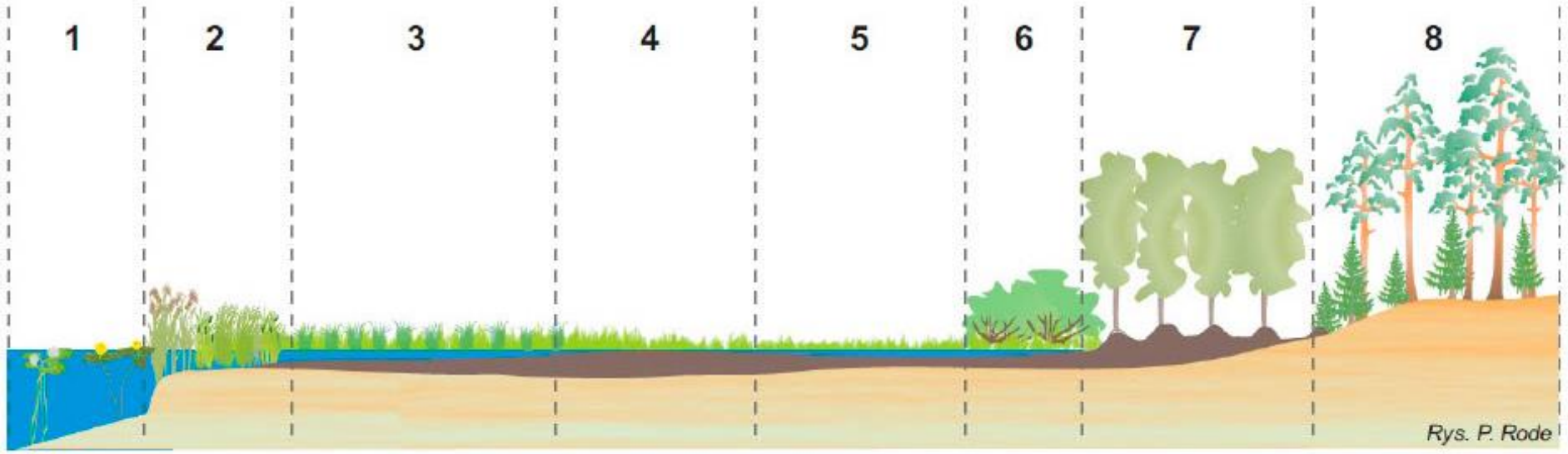

POPRZECZNA STREFOWOŚĆ DOLINY BIEBRZY